

Ese de dóce ori in septemana: Joi-a si Dominec'a; éra candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei séu de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
„ diumetate de anu	4 fl. v. a.
„ patraiu	2 fl. v. a.
pentru Romania si stralinate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
„ diumetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea séu speditur'a câte vor fi nefrancate, nu se vor primí, éracele anonime nu se vor publicá.

Pentru anuencie si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7. cr. de linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretulu timbrului câte 80 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 1. iuniu n. 1872.

Conscrierile de alegatori in cele mai multe comitate s'au incheiatu, a nume si prin partile locuite de romani. Reporturile câte ni sosira, numai pucine ni sciu vorbi de resultatu bunu; cele mai multe striga la ceriu pentru volniciele comisiunilor conscrietorie, cari — pentru partit'a guvernului conscriesera frundia si iérba, ér pentru partit'a natiunale sciura sè faca dificultati câte si mai câte, si respinsera pre poporulu nostru cu miile!

Acuma e periodulu reclamatiuniloru. Recomendamu intielegintei nóstre natiunale sè reclame in tóta privintia, cu gramad'a, sè reclame atátu pentru cei fora dreptu respinsi ai nostri, câtu si pentru cei fora dreptu inscriși ai contrariloru nostri. Scimu noi cá — n'avemu a ne asteptá la dreptate din partea contrariloru nostri de la putere; insa — nu face nemica; trebue sè reclamamu: a) pentru a dovedi cá *pricepemu nedreptatea*; b) pentru a avé arme séu date contra loru la timpulu seu; c) pentru a dovedi lunei cá — acesti ómeni, acésta clici apucata la putere, numai prin volnicia si nedreptate se póte sustiené la putere, si cá constitutiunea si preste totu *legea* in man'a dloru — nu este decátu o masca dupa care 'si ascundu faci'a loru absolutistica.

Sè reclame deci toti din tóte partile! Si — pentru ca ai nostri cei pessimisti, sè nu despere, si sè pricepa si mai bine importantia si necesitatea reclamatiuniloru, éca li vom dá aici o mica proba despre intentiunea nóstra intr'o parte practica.

Déca s'ar adeveri, ceea-ce ni se spune, si déca ni s'ar aduná si dá date positive despre aceea, cá — buna óra in Sasca, dd. din comisiunea conscrietoria, dupa parol'a supremului comite: „*faceti ori ce veti vré, numai Babesiu sè cada!*“ — pre candu pre economii romani cu pamenturi si mosii de 15, 20 si 30 de fl. dare, cari pururia au fostu inscriși, dupa regul'a „*sic volo, sic iubeo*“ — asta data, ii-au respinsu, — d'alta parte au inscrišu — sute de dileri, de slugi ai domniloru, fora nici o avere si dare, au inscrišu câte *doi* si *trei* alegetori dintr'o casa, fora nici câtu séu numai cu câte 2—3 jugere de pamentu, — déca dicemu s'ar adeveri acést'a, si déca in urm'a reclamatoriloru facute, acésta lotria de dreptu nu s'ar corege nici de comisiunea centrale, nici de ministrulu celor interne, atunci noi, redimati pre datele ce ni s'ar tramite, *in faci'a lunei ii-am inferá pre domni, atátu cei din comisiunea conscrietoria, câtu sè pre cei din comisiunea centrale, sè din ministeriu — cu titulu ce li se cuvine, de hoti si talhari* de dreptu si de lege, si astfelii ii-am silí — séu sè inghita si sè taca si sè-si recunósca — rusinea, séusè ni faca procesu nainte juratiloru; in care din urma casu am avé dorit'a ocaziune, de a constatá in faci'a lunei si prin judecata solena — hotiile si abuserile ce-si permitu domni stepanitori in contra legi si dreptatei; astfelii dovedindu-ii *de despoti si tirani, sub masc'a de constitutiune!*

Desi durerosu lucru, totusi mare cascigu ar fi acést'a pentru — Monarchu, patria si umanitate; cáci — nime apoi nu s'ar mai poté indoi — despre caracterulu si tient'a si medilócele clici de la putere, si — sentiulu de onóre si de demnitate ar ingagiá pre Monarchu si pre toti ómenii de bine, si pre tóte poporale iubitorie de patria, a pune iute

capetu unei sisteme politice si unei carmuiri atátu de vatematorie de dreptu si de lege!

Repetimu deci: *sè reclame toti, si sè adune date câtu mai multe, si sè ni le tramita câtu mai curendu, si sè fia incredintiatu cá — vom scí sè aflám bub'a celor fora-de-lege, si vom isbí in ea cu pumnulu, ca sè plesnéca si sè se vindece — spre binele tierei si alu omenimei!* Fora date séu dovedi insa — acésta nu este cu potintia. —

Intre intemplamintele de diua, *resultatulu alegeriloru dietali in Croatia*, ab-sórbe totu interesulu. O grea lovitura a fostu acést'a — mercuria trecuta, pentru ministeriulu magiaru si politic'a sa! Dintre 75 deputati alesi, 50 esira in contra, si abia 25 pentru guvernii. Trei alegeri nu sunt inca in curatu.

Astfelii natiunea croata, in consciintia dreptului si demnitatei sale natiunale, nepasata de presiunea si coruptiunea infricosia ce-si permiteau ómenii puterii, spuse lunei susu si tare, cá — *nu i place, nu i trebue*, respinge de la sine o tutela volnica, daunósa si ruginat'ia, ca a domniloru magiari, astadi la putere!

Natiunea croato-serba prin acésta dede o nóua, eclatante proba de viétia. Pre o astfelii de natiune tiranii si despotii potu s'o cerce, s'o calce si asupriasca — timpu indelungatu: dar sè si, o supuna si faca unélta — *nice candu!*

Acum domni de la putere se mangaicu cu „*virilistii*.“ adeva cu cei 45 de magnati ce — dupa nascere si avere au votu in Dieta. Si éta! acést'a e adevartulu caracteru alu acestui ministeriu ungurescu. Candu poporulu 'si deschide ochii, si-lu cunósce si parascesce, elu 'si ié refugiu la — *fictiuni de dreptu!* Dar — pare-ni-se cá si aci va sè se insiele cumplitu; cáci si intre magnatii Croatiei sunt multi ómeni de inima, cari voru tiené cu poporulu si cu dreptatea.

Salutamu invingerea partitei natiunale in Croatia! Diorile se ivescu. —

Program'a din Aradu.

III.

Puntulu alu 3. preciséza pusetiunea romaniloru din Ungaria si Banatu facia cu fratii loru din Transilvania.

Din capulu locului se accentua cá nu voim a prejudecá decisiuniloru unei conferintie generali a romaniloru din Transilvania. Acésta dechiaratiune érá neaperatu de lipsa: a) pentru cá Transilvania insasi isi cunosce mai bine lipsele sale si dispusetiunea sa politica, prin urmare este dens'a mai competinte a-si croi direptiunea sa politica, si e mai indreptatita fiindu cá se tractéza de a dreptulu si mai aprópe — de ea; b) pentru a delaturá de la noi veri ce suspitiune de unu amestecu necompetinte, prin urmare daunosu, in caus'a fratiloru nostri; c) pentru a preveni si a astupá gurele celor'a cari, ca sè turbure bun'a intielegere si conlucrarea între noi, danéga fratiloru loru din Ungaria si din Banatu veri ce pricepere si veri ce sentiu pentru chiar'a si sant'a causa a Transilvaniei. Estremii schmerlingiani cu estremii andrassiti, sub cuventu de buni natiunalisti romani transilvaneni, isi dau man'a ca impreuna sè nege fratiloru loru — ceea ce n'au cutezatu sè nege lui *Schmerling* si *Andrássy*, priceperea si sentiulu pentru caus'a Transilvaniei. Astfelii in fakta densii paru a tiené cá *Schmerling* si *Andrássy* sunt mai ro-

mani la inima si creeri, de câtu ce suntemu noi.

Fia inse veri cari mistificatiunile séu incapatinárele contrariloru nostri, ale celoru veduti si ale celoru neveduti, adunanti'a din Aradu nu pregetá a spune cá „*esiste identitate de interese între romanii din coci si între cei din colo de Dealulu-mare*, va se dica: interesulu loru este si alu nostru, dreptulu loru este si alu nostru; si unii si altii suntemu natiunea romana. Si apoi — sè nu fimu óre indreptatiti a lucrá pentru aceste interese si drepturi? Credemu cá — suntemu si, intru câtu suntemu, i spunemu Trniei cá calea pe care vom merge lucrandu, este proieptulu de resolutiune din 1868, formulatu prin concursulu si alu nostru si alu loru. Totodata, in puterea acestei identitati de interese ceremu de la dens'a numai, ca daca cumva in conferintia eventuala s'ar pronuncia pentru alegeri la dieta, *sè nu aléga barbati de principie contrarie.*

Sè nu ni fia iertatu a profitá de pusetiunea fratiloru nostri din Trnia, atunci candu cercamu a profitá auca si de pusetiunile altoru natiuni d. e. a celei serbe, croate etc.? Se n'tielege, fora a-istricá cátsu de pucinu. —

IV.

Articululu de lege XII din 1867, *impartindu imperat'a între nemti si unguri*, inaugurá pentru natiunalitati o epóca de apesare atátu de amara, cum n'o sentisera pana aci, de candu li s'a desteptatu consciintia de sine.

Amu mai fostu apesati, dar ni se ascultau tanguirile, cari ni érá iertatu a le duce la tron, fiindu tronulu — totulu. Ministri tronului ne mangaiu cu promisiuni, dintre cari unele mai bagatele se si impliniau. De candu inse cu articululu XII, ca basa fundamentale a constitutiunei unguresci, de ne tanguimu, ni se dice: „*Déca nu-ti place, du-te afóra din tíera!*“ Asié a disu ministrulu *Wenkheim* catra o deputatiune natiunala ce i se tanguia. Sunt acestea cuvinte de ministru constitutiunali si de omu cu minte si liberu?!

Este amaru absolutismulu candu apésa unu singuru omu, mai amaru candu apésa o casta séu partita, dar celu mai amaru si nesuferitu candu o natiune apésa pre alt'a. Acestu din urma s'a inceputu cu art. XII, si de aceea ni este apesarea de atunci in coci mai amara.

Amara ni este nóa apesarea de la acestu articululu de lege; éra natiunei unguresci nu aduce nici unu folosu, cáci diet'a unguiriloru a cautatu sè dee pentru acestu articululu, sè dee de la sine o parte din dreptulu ce-lu avea nescirbatu, dreptulu de a votá milit'a si bugetulu ei — pentru tíera; — celu mai ponderosu dreptu alu reprezentantiei unui poporu, si celu mai necesariu pentru libertate.

Éra cercustanti'a, cá din apesarea nóstra n'a profitatu de feliu progresulu moralu séu intelectualu alu unguiriloru, — a facutu pre cáti-va corifei unguiri, de pledéza contra apesárii nóstre: sè nu ne despoiámu (dicu densii) pre noi insine de libertate, facendu legi contra libertatei, de téma ca nu cumva s'o foloséscá natiunalitatiile. Ne tememu cá natiunalitatiile ni-ar luá libertatea, si noi ni-o lumámu si o incatenámu insine!

Noi sperámu cá in lupta se va spori numerulu aceloru unguiri, cari se recunósca cumca nu este bine sè nadusiéscá libertatea fora de motivu positivu, numai pre simple naluciri inspaimentatorie, respandite prin maiestría de contrarii nos-

tri comuni. Ast'a o sperámu cu atát'a mai vertosu, fiindu cá ei insisi, partit'a loru opositiunala, ni-au imbiatu a combate impreuna — acestu articululu, — care combatare s'a trecut, dreptu resolutiune, in punctulu alu 4. din program'a nóstra natiunala.

Cu adevartu sunt multi unguiri cari, amagiti de interesele materiali momentane, de venitele ce li dá apesarea nóstra, — nu vor sè ni recunósca dreptulu la eliberare.

Natiunea unguresca inse, trebue sé se lumineze a intielege cá, daca a facutu ea ceva progresu materialu, are sè multieméscá bratiiloru sale de candu munc'a e libera, de la 1848, dar nu apesárii nóstre. Cei ce tragu folóse din apesarea nóstra, nu folosescu unguiriloru ci numai intereselor egoistice private ale loru, si la casu de lipsa sunt gat'a a profitá si din apesarea unguiriloru. Candu se ingrasia, mergu mai departe. Capitalele unoru asemenea ómeni, nici candu nu sunt capitale natiunali nici la unguiri nici la alta natiune.

Luminandu-se natiunea unguresca, sperámu cá-si va pronuncia judecat'a condemnatoriá si a supr'a acestoru ómeni. —

O manifestatiune grandiósa.

Cine ar fi doritu sè véda si sè cunósca unu poporu multumitoriu, unu poporu essaltatu de inusfietire, acél'a trebuiá sè fia fostu dominec'a trecuta dupa médiadi, in *Racasia*, langa Oravitia, cerculu electoralu Sasca.

Atunci *Babesiu*, celu-ce de trei ori a representatu acestu cercu in Diet'a Ungariei, s'a infacisiatu nainte alegatoriloru sei, pentru de a dá séma despre activitatea sa.

De cinci septemani si mai bine, poporulu acestui tienutu — duóue a doritu si a asteptatu diu'a-nóptea, — pre iubitulu seu representante si — o plóia buna. Dominec'a trecuta induratulu ceriu, un'a dupa alt'a i-a implinitu ambele dorintie.

Fericitu poporu, acestu poporu, carele — potericu in credintia si virtute, iubescé munc'a, binele si adevartulu, si in mediloculu suferintiloru sale pentru dreptate, nu cade cu inim'a, nu taberesce, nici despera, si in mediloculu unui timpu coruptu si unei lumi mincinóse, nu se póte stricá! Despre acést'a elu a datu probe si va mai dá.

A doritu sè-i vina o data *Babesiu* in mediloculu seu, sè-lu mangaicu in timpulu gónei si alu necesului; ér *Babesiu* i-a disu, cá — va veni, insa fora de veste, candu nime nu-lu va asteptá! Si a trecutú diua dupa diua, si septemana dupa septemana, si nici unu trenu n'a sositu la statiunile drumului de feru *Jamu* si *Racasia*, fora sè fia fostu intempinatu si observatu de multime de poporu, — pentru ca nu cumva mirele sè v ina si sè afie pre mirés'a nepregatita!

Nu va prinde deci pre nime mirare déca vomu spune, cá sambat'a septemanei trecute, trenulu ce de catra *Jassenova* pe la 9 óre intré in teritoriulu cercului, in data aci la otaru fú si elu intempinatu de multe si viue „*sè traiéscá Babesiu!*“ cari din minuta in minutu se repetiau de numeroase grupe ce stateau postate pre langa drumu. *Babesiu* érá pe trenu, dar poporulu nu scíá, si elu nu se arétá. Abiá in *Jamu* elu fú observatu, unde la gara multime mare érá adunata si *Babesiu* trebui sè iese uru minutu in mediloculu ei si sè-i indrepte pucine cuvinte salutatorié. — Totu asemenea a urmatu si la cea mai de aprópe statiune in *Racasia*, numai câtu aci poporulu nu érá de capulu seu, ci cu dd. preoti si invetiatori si onoratori in frunte.

Babesiu trase dreptu la Oravitia, unde sute de poporu de prin satele vecine erau tocmai adunate pentru infintierea unei reuniuni

crede comisiunea municipală, că nu ar fi nici drept, nici ecuitabilă a constringe pe marea majoritate a alegătorilor de a veni la Fagarasiu, ce este punctul cel mai extrem al cercului electoral.

Dacă la anii 1866 și 1869 această procedură a municipiului, a fostu dreptă și legală, apoi ea este și astăzi; căci de atunci nu a urmatu nici una lege, care să fie scoasă din activitate §-ulu 7, punctu a) alu articolului V poziționianu și instrucțiunea din 10 ianuaru 1866.

§-ulu 1. alu instrucțiunii Escelentiei Tale din 16 aprilu 1872, comisiunea municipală nu-lu vede aplicabile în sensulu atinsu în nalt'a ordinațiune din 10 maiu curinte și nici pôte; căci:

a) acestu §-u se provôca espresu la modulu de procedere din 1869, relativu la urbile Fagarasiu, Regimulu-sasescu și Rosia-Abrudului; apoi la anul 1869 s'a urmatu în sensulu instrucțiunii din 10 ianuaru 1866, redicată la valôre de lege prin §-ulu 3 alu articolului dietale XLIII din anul 1868, și în sensulu §-lui 7, punctu a) alu articolului V. poziționianu din 1848;

b) pentru că a dă astfelu de întielesu, respective a interpretă legile susu-citate în altu sensu, ce nu l'au avut și nu s'a practisatu pana acuma, dupa debil'a parere a acestei comisiuni municipale, cade numai și numai în competența dietei. —

§-lu 44. de care face amintire înalta-aceasi ordinațiune, îndreptătesce pe Escelentia Ta a execută alegerile dietali numai între marginile legii positive.

Comisiunea municipală nu pôte întrelasă d'a Te provôca și la comitatulu Turdei facia de Regimulu-sasescu, și la comitatulu Albei-inferiori facia de Rosia-Abrudului, unde dupa sciintia noastră înca s'a urmatu și se urmédia în tocmăi.

La astfelu de stare de lucruri nu vedemu temeiulu legalu, care ar poté fi cu tractarea excepțională a jurectiunii noastre, și tocmăi ast'a vatema și trebuie să vateme aduncu sentimentulu nostru de legalitate.

ad 2.

Comisiunea municipală districtuale nu vede aplicabile §-ulu 49, alu articolului de lege V. poziționianu la referințele noastre. Ne-aplicabilitate a acestei legi este evidentă, cătu ce se va tiene naintea ochiloru §. 48, alu acelei legi, cu care stă în strinsa legatură logică, și foră care nici se pôte întielege.

§-ulu 48 și 49 se referescu numai la acele urbi din Ungaria, cari sunt specialminte înseminate la §. 5, punctu B, între cari firesce că Fagarasiulu, care la anul 1848, nici a existatu ca municipiu, nu apare.

Dacă nici este aplicabile această dispuzițiune facia de relațiunile noastre locali, căci considerandu că în Transilvania conscrierea alegătorilor se întempla din oficiu, mergendu comisiunile respective din comunitate în comunitate, apoi considerandu că deca se va conrede numai acestei unice comisiuni conscrierea alegătorilor din întregulu cercu electoralu, care consta din 42 de comunități, forțe departe un'a de alt'a, în fine neignorandu și certele, cari se potu nasce în senulu unei asemenea comisiuni miste, foră esagerare se pôte afirmă, că asta comisiune s'eu nu si-ar poté termină lucrările înainte de 2—3 luni de dila, s'eu le ar termină numai cu defecte, prin cari s'ar dă nascere la nenumerate gravamini din un'a și alta parte.

Asta dispuzițiune comisiunea municipală cu atâtu o vede mai ne-amezurată și în contr'a legii, căci — proba votulu minorității alegatu la actele respective, nici că s'a pretinsu din partea aceleia, s'eu a alegătorilor din Fagarasiu.

În sensulu instrucțiunii din 10 ianuaru 1866, §-ulu 1. amintita în §-ulu 3 alu articolului de lege XLIII din 1868, precum și alu acelei date de Escelentia Ta, urbea Fagarasiu, ca și celelalte urbi de categoria Fagarasiului, are numai dreptulu de a-si conscrie pe alegătorii sei proprii.

Dacă chiar și din punctu de vedere alu autonomiei ambelor municipii nu se pôte justifiă conscrierea alegătorilor în modulu pretinsu, recunoscendu dreptulu unui municipiu d'a se amestecă în caus'a curatu interne a celui laltu; tocmăi pentru aceea în instrucțiunea din 10 ianuaru 1866, §-ulu 1, se dice espresu cu referința la Fagarasiu și cele alte două orășie, „din care causă alegătorii din aceste cetăți sunt a se conscrie prin autoritățile lor proprii.“

ad 3.

În întielesulu instrucțiunii din 10 ian. 1866 și a instrucțiunii din 16 aprilu 1872, apoi a paragrafulu 7, punctu 6 alu articolului de lege V. poziționianu, una jurectiune îndreptătită la alegerea de deputatu pôte avé numai unu comitetu centrale, această este evidentă, la care trebuie să se observe și aici, că §-ulu 49, care se învoca în nalta ordinațiune din 10 maiu a. c. nici la asta cetăține totu din motivele aduse la punctu 2, nu are, nici pôte avé aplicare și acestu întielesu.

În Transilvania numai acele cetăți potu compune comitetu centrale electorale separatu cari au dreptu a alege separatu deputatu dietale. (§. 5 alu instrucțiunii din 10 ianuaru 1866, și §. 6 alu instrucțiunii din 16 apr. 1872.)

În municipiulu Fagarasiulu atâtu la alegerea dietale din 1866, câtu și la cea din 1869 a fostu alesu numai unu comitetu centrale, în care au luat parte și urbea Fagarasiu, și nici se pôte altu cum; căci instrucțiunea din 10 ian. 1866 despune espresu în §. 1.: „la compunerea comitetului centrale pentru conducerea alegerilor va fi de a se luă privinția și la pomenitele orășie.“

În acestu modu s'a urmatu prin conclusulu din 4 maiu 1872. Dacă nici e practicabilă înființarea a două comitete centrale căci ar îngreună foră nici unu scopu cursulu lucrărilor prin certele ce ar aduce securaminte cu atâtu mai usioru, cu câtu nici din nalt'a ordinațiune a Escelentiei Tale nu se pôte sci, care este adevăratulu cercu de activitate a comitetului centrale Fagarasiu, și care în referința cu această a comitetului districtualu. —

Pana adî legea, respective susu citatulu §. 1. alu instrucțiunii din 10 ianuaru 1866 nu s'au schimbatu prin alt'a în modu constituționalu; prin urmare este singur'a cînșura după care am urmatu și a trebuitu se urmăm la compunerea comitetului centrale.

Din espunerea acestor motive se Te înduri Escelentia Ta, domnule ministru, a vedé, că municipiulu la aducerea concludeloru din 4 maiu curinte, a fostu condusu numai de legea pozitivă și de împregiurările locale. Anularea acestor concludu cu atâtu ne a suprinsu mai tare și a produsu în noi generale durere, căci s'a întemplat în unu momentu candu speranțele populațiunii în acestu municipiu se aflau în cea mai bună pornire de impacatiune și încredere facia cu situațiunea presentă; — ba se pôte afirmă foră esagerare că întregă populațiunea română din Transilvania, condusa de asemenea spiritulu de impacare va caută cu mirare la asta dispuzițiune nemeritată din partea noastră.

În cea mai perfectă lealetate nu potemu a nu constată opiniunea dominantă în presintă aici, că populațiunea municipiului considera defigerea loculu de alegerea în urbea Fagarasiu identică cu împedecarea, s'eu celu pucinu îngreunarea presentării alegătorilor din districtu în favôrea unei anumite persoane, care agita pentru realegerea s'a de ablegatu.

Comisiunea municipală nu este în această credință; ea atribue dispuzițiunile Escelentiei Tale din 10 maiu curinte numai unei șicșit și întentiose înformatiuni; dorere însă că precomputulu și în daun'a causei publice și a încrederei reciproce.

Cu tôte că municipiulu la aducerea concludeloru sale din 4 maiu 1872 nu s'a abatutu de la lege întru nemica, ci s'a folositu numai de dreptulu seu de autonomia, totuși spre a adevări și cu asta ocașiune spiritulu nostru de impacatiune și încredere, comisiunea municipală a luat de nou în considerare și la noua dezbateru concludeloru din 4 maiu 1872, și a decisu după cum se vede în protocolulu din 22 maiu 1872:

1. În privinția loculu de alegere, considerandu că Sinca-vechia e una comunitate care numera aprobe 400 de case, are localități amesurate pentru primirea alegătorilor și a comisiunilor, are drumu bunu de comunicatiune și în departare de la drumulu țierei numai de 1½ miliarie, era de Fagarasiu numai 3 miliarie, pre candu de cerculu Branului care dă unu însemnatu contingentu de alegători se afla multu mai aprôpe, comisiunea municipală vede că este dreptu și ecuitabilu, și mai multu în favôrea alegătorilor din Fagarasiu de câtu acelor din cerculu branianu și altor comunități îndepartate, cum sunt Cuculata, Lupșia, Comanale-inferioră și superioră, — ca loculu de alegere să fie și să remana în Sinca-vechia.

2. Comisiunea municipală nu are nemica în contra, nici a avut, ca urbea Fagarasiulu ca municipiu autonomu, să-si conscrie pe alegătorii sei, pre cum 'lu îndreptătesce instrucțiunea din 10 ianuaru 1866, §. 1.

3. De ôre ce s'a aretat și este în firea lucrulu, că două comitete centrale ar îngreună cursulu lucrărilor foră scopu, comisiunea municipală purcedendu numai din una corectă procedură în estu respectu, a decisu, că lasa în voi'a urbei Fagarasiu, să-si algea în proporțiunea populațiunii sale 6 membri în comitetulu centrale, în care districtulu din partea sa a alesu 18, și asiă comitetulu centrale, compusu în comunu, va constă din 24 de membri.

Dacă însă Escelentia Ta vei preferi ca urbea Fagarasiu să participe în comitetulu centrale cu 12 membri, cătu a și alesu urbea această după harth'a ei, nă comunicată de datulu 14 maiu curinte Nr. 20 presid. pentru acestu casu comisiunea municipală a alesu în proporțiune și amesurat antecedintiloru, unu numeru de 36 membri din districtu, ca în acestu modu comitetulu centrale să se constituie din 48 de membri.

Acestea sunt, Escelentia, concludeloru cari le a adusu de nou comisiunea municipală în urm'a înaltulu ordinu din 10 maiu 1872 și cari sunt oflusuși convicțiuniloru sale basate în lege și în împregiurările nostre locale.

Deci ne luăm voiă a ne rogă în umilitia, ca Escelentia Ta, domnule ministru, să Te înduri a luă la cunoscintiua aceste concludu și a ordină esecutarea lor. *)

Din Siedința comisiunii municipale districtuale extraordinare, ținuta la Fagarasiu în 22 maiu 1872. —

Din cerculu electoralu Radna, cottulu Aradului, la finele lui maiu.

A trecut lungu timp, de candu nu s'a mai scriu nemica din acestu cercu, macar că se petrecu lucruri, cari ar pretinde o interesare câtu mai viua, a nune facia cu alegerile ce totu mereu se apropia.

Comisiunea conscrietoria, care fu stată în nalt'a centrulu cerculu, în orasiulu Radna, ieri în 26 maiu 'si-a finitu activitatea. Resultatulu lu-potemu numi favoritoriu pentru romani, de și cam pe la începutu poporulu se aretă — cam indiferente, multi se esprimau că totu alegeri preste alegeri, și nici candu vre-unu bine pentru usurarea multelor sarcine; alții diceau că, mai bine ar fi de nici nu s'ar mai alege reprezentanti, — de ôre ce domni și asiă nici că mai asculta de vócea acelor individi și deputati cari pretindu usurarea dărilor și alte îmbunătățiri pentru sôrtea poporulu. —

O minunată nepăsare, de care însă n'avem ce ne miră, candu vomu socoti că bietulu poporu nici că mai scie în catro se apuce.

Secle întregi de subjugare a trecut preste noi, și acestea avura acelu efeptu, în câtu ni timpira credința în domni și sentiulu mai nobilu catra ce este bunu, nationalu și conducătoriu la limanulu fericiorei.

Poporulu nostru romanu dedatu sub tutea străina și tirana, nu se pôte aventă la această vietie socială, în câtu se-si scia însucere și eluptă drepturile sale politice, cari naturalminte trebuie să le aiba cetățienii unui statulu liberu, atâtu ca individi singuratici, câtu și ca natiune.

Se vede și de aci că strainismulu a întrebunțiatu tôte machinațiunile spurcate și infame spre a ni pune pedeci întru desvoltarea noastră pe terenulu culturai politice și nationali, sciindu elu — firesce — pre bine, că numai pre asta cale ni pôte stinge în inimile nostre conscriința demnității nostre ca cetățieni și romani, Avemu esemple viue în privinția această, și chiar asta ieră vediaru, cu ce despretiu denegara dd. magiari în diet'a tierii ori și ce ajutoriu pentru promovarea culturai nostre nationalu!

Cum amintă deci mai susu, comisiunea de inscriere si-a finitu lucrarea în 26 și tôte actele le-a transpusu comisiunii centrale pentru mai departe procedere. CREDU că este la locu, a vi face cunoscutu, cum unu membru magiaru alu comisiunii conscrietorie fecu mare abusu de pusetiunea sa — prin aceea că — nu sciu pre ce basa a inscriu pre toti pedurarii, (sumarii) din acestu cercu, pe candu acestia n'au

*) Compatimim pe frații nostri și municipiulu districtualu de Fagarasiu pentru aceste svercoliri și — atâte afirmatiuni de lealitate și încredere facia de dnii unguri de la potere! Să dee Ddieu ca acestora să li se faca mila de ei, dora vor face de mila dreptate, căci dreptate pentru dreptate este la ei o mare raritate.

R e d.

nici o posesiune, ori alte venituri anuale, în întielesulu legii; și acuma suntemu curiosi, că ôre comisiunea centrală, în urm'a reclamatiiunei facute de unu stimatu d. sterge-ii-va din list'a alegătorilor?! Se pare că de această apucatură nedemna, numitul d. magiaru s'a servitu numai pentru că a avut unu scopu ascuns! A nune se vorbesce în cercurile private din Lipova și Radna, că padurariulu erarialu *Nachtnebel* ar voi a candidă în acestu cercu și atunci ar avé lipsa de acei ômeni ce stau sub a lui comanda.

Se scie că precum în totu loculu asiă și pe la noi candidatii resaru ca bureții după plôia; pana acuma ar fi vre-o 5 candidati de cari se vorbesce a nune J. Minciu, J. Belesiu, D. Joanescu, *Nachtnebel* și unulu dintre dd. Mocioneni. Am poté dice: „multi chiamati, dar pucini alesi.“

Conferința conchiamată pe 3 iuniu în Aradu va avé a decide în causă candidatiuniloru și sperăm că va fi la înaltimea chiamarei sale, de unde apoi va urmă de siguru învingerea candidatulu nostru carele firesce — va trebui să aibe înaintea sa programulu conferinței nationalu din Aradu. — *Mitru.*

Langa Muresiu, în Carasiu 15 maiu.

Omulu e creatu să fie liberu, ér candu în libertatea sa se ataca, atunci elu 'si ié refugiulu la lege, unde essiste atare, unde nu, — la bôta; ér candu cei-ce sunt pusi spre esecutarea legiloru, în locu se-ti apere libertatea atacată, ei te ataca și din parte-si, atunci naturalminte urmédia, nu numai la ômeni, ei chiar și la dobitoce că se supera și se vaiora și si împartasescu dorerile, și — ne'ndestularea cresce si cu ea ur'a în contra asupritoriloru, și — încrederea și respectulu catra lege — cade!

Acum dacă în împregiurările presinti ne vaerăm și noi, și ipartasim necadiurile nostre onorabililoru lectori ai „*Albinei*“, această o facemu numai spre alinarea doreriloru, ce le sentim, candu ni vedemu atacate și desconsiderate drepturile nostre, pre cari noi le credeam garantate prin legea electorală.

Deci cu permisiunea on. Redactiunii vom descoperi unele abusuri, ce s'au facutu din partea comisiunii conscrietorie de alegători în cerculu Fagetului.

Acăsta comisiune respinge pre alegători de la votu sub cele mai felurite preteste, adeca în unele comune nu e de ajunsu ca să fie cineva alegătoriu, dacă are 10 jugere de pamentu și mosia de pruni, ei se potesce să aiba depline 11 jugere, pre candu totu în acele comune, inscriu și cu proprietate de 2 jugere, ba nici nu mai întreba de proprietate, dacă dd. notari au notatu în lista langa nune, cuvintele: „*Biró*“, „*Albiró*“, „*Eskúdt.*“ Va să dica, dacă au temeiu de a-i tiene de guvernementali!

Apoi de și li se spune în facia că legea electorală nu privilegiă pre judi și pre juratii comunali, și că domniiloru lucra în contra legii, această nu se ié în consideratiune de feliu, ei, în frunte cu dlu Szolgabiró alu Muresiului, mistifica și batjocurescu legea pre cum li vine mai bine.

Pre gornicii erariali, dd. de la potere îi inscriu de alegători, și asemenea pre toti pre cari îi recomanda partisanii lor, foră privire la lege și avere; dar pre gornicii lui Mocioni, cari afora de lăfa anuală, au înca și realitățile lor, case și pamentu, îi respingu foră știela, macar că stau într'o categoria cu cei erariali. Poftim dreptate domnesca unguresca!

Romani din Bunia s'au infacișiatu naintea comisiunii electorale la numeru 115, și ei, afora de aceea că au pamenturile lor urbariale, au rescumperatu — acuma 6—7 ani — și pamentulu domniulu, și de atunci au intratu în posesiune factică, și contracturile lor sunt întarite prin potestatea cârtii funduarie, totuși ei au fostu respinsi de la votu, macar că posedu unii pana la 50 jugere de pamentu!

Pana candu pre magiarii de acolo cari se asediara pre o parte a dominiului rescumperatu, îi primira la inscriere foră nici o dificultate, fiindu domniiloru de credința că acestia, casi în anul 1869, vor votă cu candidatulu deachianu, însă domni se pacalira, căci acesti frati unguri curendu dechiară că sunt cu stang'a!

Mai adaugemu la aceste nerusinate abusuri, că dlu Solgabireu alu Muresiului „*potesce de la subalternii sei supunere orba, și a nune ca să votădie toti acolo, unde și elu va votă; fiindu că de altcum, de la comite supremu, și*

